www.svoboda-news.com

(No. 751), authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXIX. — Число 284. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 7. грудня, 1921.

VOL. XXIX. No. 284. Jersey City, N. J., Wednesday, December 7, 1921. THREE CENTS

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

КОНФЕРЕНЦІЯ ДИСКУТУЄ СПРАВИ ДАЛЕКОГО СХОДУ

ВАШІНҐТОН, 5. грудня. — Вашінґтонська конференція в справі зменчення морських зоружень та в справі Далекого Сходу поступила уперед о один крок вперед.

Як японський представник Като заявив конференції, що Япан не може згодитися на зменчення своєї фльоти до такого степення, як се пропонує американський уряд, так довго, доки японський уряд не дістане певних запевнень в справі його становища на Далекому Сході, американські делеґати виступили з новою пропозицією, яка відай буде принята Японом.

Після сьої пропозиції ріжні держави, заінтересовані в Китаю, малиби виступити з публичною заявою, признаючою цілість і ненарушимість Китаю.

Далі вони малиби оголосити виразно і недвозначно, які права малиби мати сі держави на будуче в Китаю; всі попередні міждержавні умови з Китаєм булиби сею заявою знесені і лише вона малаби на будуче становити основу прав держав в Китаю.

Японсько-англійський союз маєв бути розвязаний, а на місце нього Япан мавби дістати запевнення від держав, що його вислухається кождого разу, як його права та інтереси будуть замішані в якійсь справі Далекого Сходу.

Кромі сього держави, заінтересовані на Далекім Сході, малиби утворити якогось рода консорцію, в якій мавби бути репрезентований також Китай, а яка малаби нагляд над збереженнєм матеріяльних інтересів держав, заінтересованих в Китаю.

З сього виходить, що поголоски про якусь наближаючуся умову межи трома чи чотирома державами малиби бути неправдиві.

УРЯД ЗМЕНЧУЄ ПОДАТКИ.

ВАШІНҐТОН, 5. грудня. — Департамент скарбу вислав до потвердження конґресу проект видатків американського уряду на слідуючий рік. Після сього проекту видатки на рік, кінчаючийся дня 30. червня 1922. року має бути майже о пів міліярда долярів менчий від видатків на рік попередний. Видатки на рік, кінчаючийся дня 30. червня 1922. року, мають виносити 3 міліярди 967 мілїонів 922 тисячі 366 долярів, а видатки на слідуючий рік 3 міліярди 505 мілїонів 754 тисячі 727 долярів.

ГРОЗЯТЬ ВІЙСКОМ СТРАЙКАРЯМ.

КАНЗАС СИТІ, Мезуре, 5. грудня. — Страйк робітників великих різниць, що почався в понеділок як протест проти обниження заплати, зазначився рядом заворушень. Різниці в сьому місті просто обляжені страйкарями. Кромі сього страйкарі завернули на місті кілька возів, якими страйколоми розвозили мясо по склепах. В декотрих місцях мали навіть страйколоміи потурбувати.

Канзаський суд для промислових справ загрозив мейорови міста, що як він не постарається усунути товпи людий зперед різниць, то він віднесеться до губернатора стейту по військо. Мейор міста видав зараз відозву до робітників, в якій говориться, що збиратися товпами перед фабриками є безправним. Сам мейор особисто зявився перед декотрими різницями і закликав робітників, щоби розійшлися домів. Страйкарі звичайно його послухали.

Юнійні урядники обчисляють, що на страйк вийшло в сьому місті коло 90 процент всіх робітників, тоді як заряди різниць кажуть, що страйкує лише одна четвертина робітників.

ШІКАҐО, 5. грудня. — Юнійні урядники подали до відома, що після одержаних ними звітів коло 41 тисяч робітників різниць вийшло на страйк. Число страйкарів в Шікаґо виносить 12,000, а поза Шікаґом 29,000. Урядники великих різниць стараються зменчити вагу страйку і представляють, що в Шікаґо вийшло на страйк всього коло тисячі робітників.

СТ. ПОЛ, Мінесота, 5. грудня. — Перший день страйку робітників різниць зазначився заворушенями. В кількох місцях страйкарі нападали на страйколомів та на великі тягарові автомобілеві вози з мясом. В однім місци страйкарі напали на ряд троків, наладованих страйколомами; страйколомів було коло 300, але вони всі утекли домів.

ДЕНВЕР, Колорадо, 5. грудня. — Суддя окружного стейтового суду видав проти страйкарів в різницях заборону дальшого страйку, приказуючи їм вертати до роботи, поки стейтова промислова комісія Колорада не розслідить справи страйку.

ІСТ СТ. ЛУІС, Илинойс, 5. грудня. — Більшість робітників місцевих різниць вийшла на страйк. Юнійні урядники подають їх число на півтретя тисяча. Урядники різниць признають, що на страйк вийшло коло 75 процент робітників.

ВЕЛИКА ЗЕЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА.

ФІЛАДЕЛФІЯ, 5. грудня. — Коло осьмої години рано, на торі зелізниці Філаделфія енд Реднґ Рейлвей коло Вудмонт, в стейті Пенсилвенія, случилася велика зелізнича катастрофа. Два особові поїзди наїхали просто на себе в повнім розгоні. Наслідком катастрофи погибло досі 21 особа. Число покалїчених велике.

ЯК АМЕРИКА ВИТРАЧУЄ СВОЇ ГРОШІ.

З уповноважнення Конґресу Злучених Держав американський уряд видав в фіскальнім році 1919-1920 (від 1-го липня 1919 до 30-го червня 1920) поверх пять з половиною біліонів долярів, точно $5.686.005.706.

На що ті гроші було призначено і на що витрачено? На основі ухвал Конґресу і фінансових звідомлень правительства Злучених Держав Бостонська Жіноча Ліґа звадить такий короткий підрахунок:

Один процент (1%), значить одну соту частину тої суми уживто на т. зв. „поблик велфер" піднесення народного добробуту: хліборобство, улучшення землі, розвій природних ресурсів, виховання, школи, заходи коло народного здоровля і т. и.

Три процент (3%) пішло на публичні роботи: шляхи, дороги, парки, ріки, порти і т. и.

Трошки більше як три процент (3.2%) коштувало удержання уряду: кошти конґресу, президента, державних департаментів і бюр.

Решту, значить більш як цілих девятьдесять два процент (92.8%) тої велетенської суми 5.686 мілїонів долярів витрачено на війни — минулі і майбутні. А саме 25% на оружения, головно на будову военних кораблів, а звиш 67% на оплату дотеперішних военних коштів, включаючи в ту суму оплату процентів від державних боргів. зелізнодорожні дефіцити, кошти будови кораблів в час війни (Шіпінґ Борд), платню жовнірам і т. и.

Иншими словами сей підрахунок можна представити так:

Всі ті кошти оплачено федеральними податками. На кожду голову населення припадало 50 долярів податку. З тих 50 долярів які кождий мешканець Америки платив державі, ішло:

Пятьдесять центів на виховання, державні наукові інституції, научні досліди, охорону народного здоровля, хліборобство і т. и.

Один доляр і пятьдесять центів на публичні роботи.

Один доляр і шістьдесять центів на адміністрацію держави (коштиуряду).

А сорок шість долярів і сорок центів на оружения і війну.

ФІНСЬКИЙ ІМІҐРАЦІЙНИЙ ДІМ.

Той організаційний і кооперативний хист, яким славне фінське робітництво в Европі, виявився і в Америці цілим рядом організацій фінських імігрантів. Між иншим в осени сего року почало свою роботу „Фінське Товариство Допомоги Імігрантам і Морякам", що приїзджаючим і виїзджаючим земляком має служити радою і помічю. Товариство удержує в Ню Йорку свій імігрантський дім з читальнею і бібліотекою, інформує імігрантів з Фінляндії про умови праці й заробітки в ріжних сторонах Америки помагає їм найти роботу, відшукує їх родичів і приятелів, переховує їм багаж і гроші всякими иншими способами опікується новоприбувшими імігрантами і моряками підчас їх поуту в Америці.

ОСТРОВИ ФІЛІППІНИ.

(З Бюлетену Ґеоґрафічного Товариства).

Займаючи собі філіпінські острови — далеко коло берегів Азії, сім тисяч від американського побережа — Злучені Держави створили собі одну з найтяжших „тихоокеанских проблем".

Се не загублений острівчик посеред моря, а ціла величезна країна — 115.000 квадратових миль — більша за Пенсилвенію, Ню Йорк, Ню Джерзи, Делевер і Мериленд вкупі і більша за три головних острови Японії. Всего населення — що до раси й релігії дуже різнородного — на Філіпінах девять мілїонів душ. Могло-б вижити ще більше; країна хоч гориста, але не бідна і буйно родюча.

Портуґальський мореплавець Маґеллян, той що перший оплив світ майже довкруги, відкрив філіпінські острови в 1521 році. Таже його тоді убито. В 1570 році Філіпини були захвачені Еспанцями, які залишились на них панами звиш триста літ, відбиваючись раз у раз від Голяндців, Анґлічан, Китайців та Японців і приборкуючи повстання туземної людности. В 1898 році, після еспансько-американської війни, острови стали „територією Злучених Держав". Філіпіни мають частину автономію з виборним парляментом і сенатом, одначе ґубернатора призначує президент Злучених Держав. Американські школи, в котрих тепер вчиться близько вісім сот тисяч філіпінських дітей, стараються ввести анґлійску мову як спільну мову населення.

Торговля Філіпін дійшла в 1917 році до суми 161.000.000 долярів ввозу. Головні продукти — коноплі, кокосві оріхи (масл і слива) і цукор.

В ВІННІПЕҐУ НЕБЕЗПЕЧНО ХОДИТИ З ГРІШМИ.

В послідних часах стала працювати в Вінніпеґу банда опришків, котра нападає на людей по вулицях і відбирає від них гроші, то знова нападає на склепи і рабує що може. І так якісь невислїджені опришки напали на друґстор і підчас рабунку постріляли двох людей, з котрих один правдоподібно не подужає.

В пятницю вечером по шестій годині якісь опришки напали на Михайла Бровацького, на розі вулиць Ендрує і Джервіс і відібрали від него сорок долярів. Один з опришків вдарив його в голову і завдав йому рану. Коли Броватий йшов на поліцію з своїм приятелем, щоби повідомити про свій випадок, побачив на вулиці людей, котрі так виглядали, як ті, що недавно напали на него. Він сейчас пустився за ними в погоню і зловив Павла Брагара, а опісля арештувала поліція Івасика і Гладія. При них знайдено гроші, котрі належать мабуть до обрабованого Броватого.

Вінніпеська поліція не може дати собі ради з тими опришками, а многі говорять, що ця филя рабунків є наслідком безробіття і недостатку серед населення.

З ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ У ВІДНІ.

Розпочався вже новий академичний рік нашого студенства у Відні. Українські студенти зорґанізовані в академичне т-во „Січ" яке поділяється на секції: 1) правничу; 2) медичну; 3) фільозофичну; 4) експортову;) аґрономичну, лісову й культурно-технічну або меліораційну, при чому ці три підводіли обєднані в одно т-во „Земля"; 6) технічну; 7) ветеринарну.

Загальна кількість укр. студентів у Відні виносить в даній момент понад 200 душ; крім того вже вироблено право на візд (Einreisebewilligug) для студентів, що в найближчі часі мають прибути до Відня. в кількості коло 100 осіб.

СВОБОДА

ЯК ПРОСВІТНИЙ ЧИННИК МЕЖИ УКРАЇНЦЯМИ В АМЕРИЦІ.

Український загал, що приїхав до Америки з Европи, не привик читати. Такі були обставини в старому краю.

Америка однак — що иншого. Тут кождий читає: дома, на улиці, в стрікарі, у фабриці. Українець мусить отже принюровитись до тих відносин і собі щось читати. Инакше всі будуть уважати його за піднякого чоловіка.

Тяжко йому однак з анґлійською мовою. Тому його рідна ґазета „Свобода" заступить йому сю недостачу. В своїй рідній мові може вичитати Українець все те, що инший читає в анґлійських ґазетах.

„СВОБОДА" Є ДНЕВНИКОМ, ТОМУ ПОМІЩУЄ ВСІ ВАЖНІЙШІ НОВИНКИ З ЦІЛОГО СВІТА. ВОНА ОТЖЕ МОЖЕ ДАТИ УКРАЇНСЬКОМУ ЧИТАЧЕВИ ВСЕ ТЕ, ЩО МАЮТЬ ҐАЗЕТИ ПИСАНІ ЧУЖОЮ МОВОЮ.

КОЖДИЙ УКРАЇНЕЦЬ ОТЖЕ МАЄ ІНТЕРЕС КУПУВАТИ „СВОБОДУ".

Ніхто не може нарікати, що „Свобода" дорога, бо передплата виносить:

На рік	$ 7.00
На пів року	$ 3.75
На три місяці	$ 2.00
В Джерзи Сіті і заграницею:	
На рік	$10.00
На пів року	$ 5.00
На три місяці	$ 2.75

Гроші посилати чеками або моні-ордерами:

"SVOBODA", 83 Grand Street, JERSEY CITY, N. J.

КАЖУТЬ, ЩО ФРАНЦІЯ ПРИГОТОВЛЯЄ АВТОНОМІЮ ДЛЯ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ

ПАРИЖ, 22. падолиста. — В тутешніх політичних кругах говорять про плани алянтів у справі Східної Галичини.

Анґлія є рішуче за тим, щоби Галичина не належала до Польщі. Франція не поборює становища Анґлії, але хоче, аби Галичина була при Польщі лише тимчасово яко край самоуправний і длятого приготовляє статут для автономної Галичини.

Алянти станули згідно на тім, що справа Галичини мусить бути рішучо як найскорше вирішена. Сподіваються, що се наступить вже найблизшої сесії Найвисшої Ради, яка має бути скликана 18. грудня с. р.

МИКОЛА ГАНКЕВИЧ ХОЧЕ ПОЛЬСЬКОЇ „АВТОНОМІЇ".

ВАРШАВА, столиця Польщі, 12. падолиста. — Польські соціялісти М. Нюдзялковський і К. Пужак удались до Львова, щоби поінформуватися в кругах українських соціялістів про їх становище у справі „автономії" для Галичини.

Вони відбули розмову з Миколою Ганкевичем, котрий представляє серед польських соціялістів напрям прихильний Польщі. М. Ганкевич заявив, що на його думку проект „автономії" для Галичини можна би приняти, якби він обіймав всі повіти краю, де є українська більшість.

Замітка. — Слід зазначити, що Микола Ганкевич не має в Галичині серед Українців жадних приклонників.

ВОЛИНЦІ ЗА ПРИЛУЧЕННЯМ ДО СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

ВАРШАВА, столиця Польщі, 11. падолиста. — Тутешня часопись „Українська Трибуна" доносить:

Ініціятивний гурток Просвітян подав до Ради Кремінецької Просвіти таку заяву: „Вважаючи на те, що в соймі має стати на порядок денний питанне про автономію Східної Галичини, ми низше підписані просимо Раду взяти на себе почин для піднесення солідарно всіми українськими організаціями повіту голосу про приєднанне Волині до майбутньої автономної Галичини".

МІЖ ПРЕДСТАВНИКАМИ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ І ІРЛЯНДІЇ ПРИЙШЛО ОСТАТОЧНО ДО ВЗАЇМНОГО ПОРОЗУМІННЯ.

ЛОНДОН, 6. грудня. — Урядово повідомляють, що представники британського уряду і айриського революційного парляменту („двол ерін") дійшли до взаїмного порозуміння у справі самоуправи Ірляндії. Умови порозуміння будуть предложені британському парляментови і айриському революційному парляментови.

Відпись умови переслано серови Джеймсови Крейґови, премієрови Олстеру (північної провінції Ірляндії).

Конференція між представниками обох сторін відбулась нині рано. Обі сторони поробили собі взаїмні уступки і остаточно прийшло до порозуміння.

АМЕРИКА НЕ ХОЧЕ НІМЕЦЬКИХ ДИПЛОМАТІВ І КОНСУЛІВ, КОТРІ ЗАЙМАЛИСЬ ТУТ ПРОПАҐАНДОЮ.

БЕРЛІН, 4. грудня. — Американське правительство зажадало від німецького правительства, щоби не посилало до Америки до дипломатичної і консулярної служби жадних бувших урядовців, що займалися німецькою пропаґандою в Америці.

БОРОТЬБА УКРАЇНСЬКИХ ПОВСТАНЦІВ ПРОТИ БОЛЬШЕВИКІВ.

ЛЬВІВ, 11. падолиста. — Після відомої акції повстанських відділів на Поділлю протягом кількох днів прикордонна лінія була вільна від большевицької кордонної сторожі. Тепер хоч та сторожа знову появилась, але війска, що знаходяться в тій полосі, завдяки акції повстанських відділів в глибині Поділля, — відрізані від своїх центрів і не мають звязку (головно зі Жмеринкою). Повстанці нищать комунікацію і розєднують окремі большевицькі частини. Приміром, в Кременці Подільському повстанські відділи зявлялися вже тричі, наводячи паніку на комуністів. Повстанські відділи, очевидно свідомо, не затримуються довго на одному місці. Наскоки повстанців дезорґанізують цілу большевицьку адміністрацію і війско. Настрій у них тривожний і нелюдний, наслідком чого почалась дезерція „красноармійців".

Сьогодня до Львова прибуло 18 інтернованих польським війском „красноармійців", які перейшли Збруч в районі Волочиск і віддали себе в руки польської прикордонної сторожі. Своє поступоване вони повснили тим, що загубили свою частину і що „уж больно от українських крестян бандитов".

СКОРОПАДСЬКИЙ НЕ ЗАЙМАЄТЬСЯ ПОЛІТИКОЮ.

БЕРЛІН, 8. падолиста. — Тутешня російська ґазета „Голос Росіи" повідомляє, що бувший гетьман Скоропадський цілком одійшов од політичної діяльности і занявся комерційними операціями. Він є між иншим одним з оглових акціонерів Російського Банку в Берліні. Представником Скоропадського в тім банку є його бувший управитель С. Пішохонов.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Ситі і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платяться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ЯКИМИ УСПІХАМИ ВЕЛИЧАЄТЬСЯ ЛЕНІН?

Московська „Правда" принесла „ювилейну" статтю-промову самого Леніна про „здобутки" большевиків за чотири роки. Ось основа його самопохвали:

„Ми довели буржуазно-демократичну революцію до кінця, як ніхто. Ми цілком свідомо, твердо і непохитно посуваємося вперед в соціялістичній революції, знаючи, що тільки боротьба вирішить, скільки нам удасться (в останньому рахункові) посунутись вперед. Поживемо, побачимо. Але і нині ми вже бачимо, що зроблено надзвичайно богато в справі соціялістичного ладу громадянства.

„Візьміть кожну з цих „авгієвих стаень", — зоставлених, до слова сказати, значній мірі всіма поступовими державами і недочищеним вигляді при зроблених ними буржуазно-демократичних революціях 125, 250 і більше (1649. р. в Англії) років тому назад; — візьміть кожну з цих авгієвих стаень, і ви побачите, що ми їх вичистимо начисто. Ми викинули всю монархічну нечисть як ніхто, як ніколи. Ми не зоставили коменя на камені, цегли на цеглі у віковому будинкові станів (самі поступові країни як Англія, Франція, Німеччина до цього часу не відокремились від слідів станів!) Можна вести суперечку про те, що вийде „врешті" із земельних реформ жовтневої революції.

„Ми не маємо охоти гаїти час на ці суперечки. Візьміть віру або безправстве жінки, або гноблення і нерівно правство не-московських народностий.

„Ми з вірою боролись і боремося по настоящому. Ми дали всім не-московським народностям їх власні республіки або автономні области. У нас в Росії немає такої безличности як безправство або неповноправство жінки. Все це — зміст буржуазно демократичної революції. Але, або закріпити за народами Росії завоювання буржуазно-демократичної революції, ви мусіли посунутись далі і ми посунулись. Реформи, казали ми завше, є побічний продукт революційної клясової боротьби.

„Советський устрій є максімум демократизму для робітників і селян, і в той же час він означає розрив з буржуазним демократизмом і зявлення нового, всесвітньо-історичного типа демократії: якраз пролетарського демократизму або диктатури пролетарята. Ми ні на хвилину не забуваємо того, що недвач і помилок у нас дійсно було багато і робиться багато. Але ми маємо право пишатися і ми пишаємося тим, що на нашу долю випало щастя почати будування советської революції, почати цим нову епоху всесвітньої історії.

„Жадними річками злоби, наклепів і брехні не закаламутить того всесвітньо-історичного факту, що перший раз на сотні і за тисячі раків рабів відповіли на війну між рабовласниками відкритим проголошенням гасла: перетворим ю війну між рабовласниками із-за поділу їх здобучі у війну рабів усіх націй проти рабовласників усіх народів.

„Остание найважнійше і найтруднійше і досі недороблене наше діло: господарче будівництво, соціялістичного будинку на місце зруйнованого фиядального і напів-зруйнованого капіталістичного. В цьому ділі у нас було всього більш невдач, всього найбільш помилок. Ми рахували або, може певніще сказати, ми гадали без достаточного обрахунку безпосереднього волею пролетарської держави розпреділення продуктів по комуністичному в дрібно-селянській країні. Життя показало нашу помилку...

„І ми, начились не багато за три-чотири роки раптовим поворотом (коли треба раптового повороту), стали уважно і пильно учитися новому поворотові, „новій економічній політиці". Ми вже кінчаємо, в цій области нової „науки" підготовну клясу. Ми пройдем весь „курс", хоч обставини світової економіки і світової політики зробили його довшими і труднішими, ніж нам хотілось."

Ми подали з розмислом повищ івимки, щоб наші читачі могли порівняти обі промови червоного царя: критичну про банкротство своєї господарської політики, і похвальну про... деякі „буржуазні" здобутки. Про земельну „реформу" і соціялістичну „економіку" він сам говорить, що „хто зна, як це ще буде". Ось вам і соціяльна революція! А вже фрази про вищість Росії понад Англією, Німеччиною ,Францією і т. ин. — це хиба іронія, якщо не вигуки цинічного рупника.

УКРАЇНСЬКІ ІМІГРАНТИ І ІМІГРАНТКИ!

ЯК ХОЧЕТЕ ОБЕЗПЕЧИТИ СЕБЕ АБО РОДИНУ НА СЛУЧАЙ СМЕРТИ, КАЛІЦТВА АБО ХОРОБИ, І БУТИ ПЕВНИМИ, ЗАПОМОГИ НА СЛУЧАЙ НЕЩАСТЯ, — ПРИСТУПАЙТЕ ДО НАЙСТАРШОЇ, НАЙБІЛЬШОЇ ТА НАЙБОГАТШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ГРОШІ НА БОНДИ

ПОЗИЧКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ НАЛЕЖИТЬ СЛАТИ НА АДРЕСУ:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA (2ND DEP.)
1901 COLUMBIA ROAD, N. W., WASHINGTON, D. C.

ТА ПОДАТИ ІМЯ І АДРЕСУ. БОНДИ ВИСТАВЛЕНІ НА 5, 10, 25, 50 ТА 100 ДОЛЯРІВ

УКРАЇНІЗАЦІЯ УКРАЇНИ.

АДМІНІСТРАЦІЯ. — ШКІЛЬНИЦТВО. — ВИДАВНИЧА СПРАВА. — ЦЕРКВА.

(Допись від власного кореспондента на основі викладу проф. Коваля).

Ріжними шляхами і через ріжних людий доходили до нас жаливі вістки про те, що діється в Росії, а з окреиа в нас, на Україні під большевицьким пануванням.

Було в тих вістках дещо може й перечорненого і перечервоненого, бо „у страха великі очи", ну і часи тепер нервові, але й те, що привозили такі авторітетні люде, як Мережковський і те, що вичитати мож було з приватних неполітичних листів, було прямо страшне! Терор і нужда, насилля й нікчемність, упадок добробуту і марнування культури, — життя людське тратить всяку вартість, воно має приваб лиш для тих, що вхопили власть у свої руки і для тих, що торгують кровю і бідою ближнього свойого.

Такої катастрофи світ доси не бачив.

Це в Росії. А на Україні ще гірше, бо на Україні до всіх оттих большевицьких гаразлів приходить ще завзята боротьба за землю і волю, національна московсько-українська війна. На Україні єсть не тільки чеки й комісари, не тільки всякого рода „ісполкоми" й „комсомоли", але ціла вона залита червоними військами, які бють і пють, грабують і мордують, які жити нашому братови не дають.

Там уже не війна і не революція, а прямо пекло, щось таке, чого европейський ум ніяк не може зрозуміти.

Це ми знали й надто добре знали з газет і від живих людий, які передіставался з большевицького раю, мов із хреста зняті, або мов відірвані від гилі.

Але така вже наша вдача, що шукаємо серед пітьми за якимсь проміньчиком ясним, серед горя за якоюсь потіхою. „Потапаючий і соломки хапається!" Так хапалися ми тих вісток, що приносив „Вперед" і тих новин, що їх ширили большевицькі емісарі про те, немовто на Україні не так зле, як буржуазні газети пишуть, що мовляв „не такий вже й чорт страшний, як його малюють".

Деколи являлася в нас якась українська книжка, видана в Київі, або прилітало яке число харківських „Вістий" і ми потішали себе надією, що на Україні всеж таки щось українського єсть, що там „наладжується", що так звана „Радянська Україна" українізується. Були й такі, що всю вину сидали на наших повстанців, немовто вони женуть край у пропасть анархії, перешкаджають у переведенню реформ на нових, крайно демократичних основах. Творила ся леґенда про нову радянську Україну, яка з кождим днем добуває собі ширшу автономію і з якою всеж таки прийдеться нам в найблисший час погодитися, як погодився з нею проф. М. Грушевський. Аж отсе недавно приїхав до нас професор київської політехніки д. Коваль і тую леґенту розвіяв на чотири вітри.

Проф. Коваль, відомий кооператор. Він культурний і економічний, а не політично-партійний діяч, він стояв на чолі „Всевидату|| і старався миритися з большевицьким режімом, щоб всеж таки в межах можливости працювати для рідної справи, щоб українське культурно-економічне життя під червоним кнутом не заглухло до решти.

Йому можна і треба вірити, бо в його нема ніякого інтересу і ніякої підстави обрізувати земляків-еміґрантів, навпаки в него може бути тільки один намір, казати правду, бо „правда висвободить нас".

Проф. Коваль мав у Берліні два виклади, оден в неділю, дня 31. жовтня в посольстві, а другий в середу, дня 3. листопада в „Українській Громаді", оба про положення на Україні під теперішну пору. Оба викладі зібрали велике число еміґрантів, які з великим зацікавленем вислухали прелеґента і щиро дякували йому. Проф. Коваль говорив спокійно, без афектації і злоби, без зайвих слів. Зі сказаного вийшло, що всі чутки про українізацію Радянської України це одна брехня, це криклива і ярко розмальована вивіска над мертвим домом. Большевики пускають блахмана Европи і оббріхують нашу еміґрацію, щоб спинити і енерґію, щоб викликати сумнів, чи під теперішну пору не краще було погодитися з фактом большевицької України і при иншу чи не пересчекав нам і думати.

Всі отті вісти про окремий український уряд, про розцвіт університетів, про українські школи, книжки, ґазети і т. д. це одна аґітаційна бляга і більш нічого!

Окремий український „Совнарком" (совіт народних комісарів, — себто верховна влада) істнує, але ніякої сили не має. Ні в економічній, ні в шкільній, ні навіть в ґіґієнічній політиці він нічого на власну рук зробити не може. Об тім переконався проф. Коваль особисто, бо при йому таки Раковский телефонував до Леніна, коли прийшлося рішати хочби найдрібнійшу справу. Тая залежність Київа від Москви більша тепер ніж була дольше за царів, бо тоді городські управи і земські установи мали всеж таки деякий автономний круг діланя, а тепер вони його не мають, а властиво — тепер і їх нема.

З тою залежностю прібували боротися деякі визначні українські комуністи, як Полос і Клуний, та скінчилося тим, що Полос осів на зовсім підрядній становищу а клуного усунено з уряду. Радянська Україна це одна велика фікція.

А тії славні радянські університети й політехніки?

Це теж не таке просте, як здається. Признати треба, що професори, Україниці, а навіть деякі чужинці, хоробро боролися за українізацію вищої школи на Україні. І врешті їм повелось добитися до того, що тепер вільно викладати по українськи. Таким чином в київськім університеті і в київській політехніці а в части також в харківськім університеті і в тамошнім технольоґічнім інституті появилися українські виклади. Так щож! Большевики подбали о те, щоб всі тії заходи звести на ні нащо.

Щоб була школа треба не тільки добрих професорів, але й підготованих слухачів. Отже большевицький уряд насилає до українських вищих шкіл таких учнів, котрі не хочуть слухати українських викладів і котрі взагалі не можуть слухати українських викладів. Слухачів на університет і до політехніки приймають не ректорат і деканати, а присилають їх всіляко „Діна", „Губирофори" і т. д. Це члени всіляких „Комбадів" і кандидати на всіляких большевицьких достойників, котрі так розуміються на науці як курка на перцю. Багато з тих слухачів, присланих на політехніку, навіть не чуло що таке альґебра?! Можна собі уявити, як виглядає наука в такій вищій школі! Слухачам здається, що винувата в цьому українська викладова мова і вони домагаються викладів на „общепонятном язике", відбувається голосування, переголосують прихильники „общепонятного" і українська катедра пропала.

До того рак підручників, брак усяких приладів наукових, все воно зводить значиня української висшої школи до нуля, тим більше тепер, коли взагалі в Київі та в Харкові інтелігентам, а в першій мірі професорам, тяжко вижити, а про студентів, котрі на правду хочуть вчитися і тільки вчитися, — тимбільше. Хто тільки може, тікає на село, щоб там притулитися коло селянина і прохарчуватися біля його миски. Так зробила не тільки інтеліґенція, але так роблять і робітники. Вони теж або пішли на село і працюють на ріллі, або остались в городі і промишляють найлоґнійшим промислом, спекулюючи не біді та на нужді людській. Це канділяти на нових буржуазію, новий цвіт людства, який зацвив серед червоної весни. Ті, що не могли кинути міста, бідують. Голодують, ходять без сорочки, шиють собі одяги з мішків а чоботи зі старих шмат, продають останню книжку, образ, тарілку, виносять на базар останню подушку, щоб тільки з голоду не вмерти.

Якже може серед таких обставин розвиватися наука, література, мистецтво? Хто має хоч трохи глуздів у голові цей розуміє, що воно неможливо.

Університети і загалом вищі школи вимагають культурної атмосфери, вимагають не малих коштів, вимагають свободи думки й слова, вимагають пошани для людий знання і праці, а всього того тепер в Росії і на Україні нема і не може бути. Отже й нема того розцвіту української школи, про який ходять леґендарні вісти.

Ще гірше з середною школою. Ґімназійні професори по кілька місяців не дістають своєї платні, хоч як вона нужденна, в школах нема ні опалу, ні світла, ні книжки, ні паперу, нема чим і на чім писати. В Київі можна ще за кількасот рублів купити олівець, але на провінції не дістанеш його за ніякі гроші. Проф. Коваль бачив на власні очи дядьків зпід Одеси, які кіньми приїхали до Київа, щоб купити книжок і сшитків і вертали з нічим.

Але ще гірше ніж весь цей брак сприяє розвиток середньої школи большевицький шкільний комісар, хлопчик 14 або 15 літний, якого до ґімназії присилає уряд і якому підлягають не тільки ученики, але й професори і навіть директор школи. Отсей дітвак-чиновник це найгірший бакцилъ середної школи. Він її нищить і знищить до останка. Українських ґімназій вже й тепер майже нема.

А народних шкіл таки зівсім немає. По перше тому, бо дитини єзб книжки, пера й паперу читати й писати не навчиш, а по друге, що нема кому вчити. Учителі, або пішли до повстанців, або сидять в чеках, під ключем. **В Константинівськім повіті тільки 4 душі з усього учительства не арештовані, а в Бердичівськім тільки 221!** Так скрізь. Учительство, це дуже патріотичний елемент і тому його винищує й тероризує большевицька влада в застрашаючий спосіб.

З тих професорів, котрі викладають по українськи, жаден дома не спить, а п. Черняхівський як зважився одну ніч у власній хаті переспати, то зараз був арештований.

Так само з народніми учителями. Їм треба критися, а ні, то їх женуть у тюрму.

Хіба може там бути мова про розвиток шкільництва?

Навіть букваря не видав большевицький уряд! Але за границю посилає всякі книжки, щоби людий дурити який то він, мовляв, культурний і дбайливий про народне добро!... З видавництвами річ мається так:

Большевицькі звіти виказують, що за весь час большевицького режіму видруковано 296 тисяч примірників книжок. Приймім що це правда, — так і тоді ця скількість являється дуже малою, коли зважити, що приміром Оренштайн видрукував в рукарні Шарфого в Вецлярі одного букваря „Ярина" 200 тисяч екземплярів! Разом, той самий Оренштайн надрукував яких 50 вагонів українських книжок, отже десять разів більше, як за весь час большевицького режіму появилося на Україні. Коли большевики й справді дбають про розвиток літератури, то чомуж вони не пустять оттих 50 вагонів книжок, надрукованих в Німеччині? Цеж наукові підручники, це Шевченко, Франко, Марко Вовчок, Мирний і Нечуй Левицький, автори поступові, зівсім для лобьшевиків не небезпечні?

Це питання ставимо незалежно від проф. Коваля. І незалежно даємо відповідь. Не пускають, о бвони всіма способами стараються вбити українську думку й українське слово, українську культуру...

Цілє книжне діло на Україні, всі значиться бібліотеки, видавництва, всі книжки, старі й нові, **віддані в руки Масловского,** колишнього чорносотенного діяча, а теперішнього большевицького тирана над українською культурою.

Всьо, що друкується на Україні, вивозять на північ, а по кілька примірників шлють в Европу для аґітації. **Українець за ніякі гроші української книжки не купить, бо її в продажі нема.** Але російські книжки всеж таки дістанеш.

Отже з того виходить, що за царів не вільно було друкувати українських книжок, а тепер вільно, але купити їх не можеш. І перше мордували і тепер мордують українське слово і перше не міг і тепер Українець не може дістати своєї книжки в руки, тая тільки ріжниця, що перше не було такого попиту на книжки, який єсть тепер.

Тепер на Україні прямо книжковий голод; люди заплатилиб за українську книжку кажочні гроші, так її нема і не сміє бути!

Щоб сьому голодови хоч в части зарадити, в академії наук у Київі відбувалися літературні вечері, на яких письменники відчитували свої твори. Таких вечерів відбулося 4. Але й це було шпилькою в ока большевиків. Вони стали виступати з такими критиками й промовами, що треба було уши затикати. А дальше пішла прямо вулична лайка, посипалися такі слова, що жінки повтікали. Мало того. В пресі появилися завови, щоб п. Людмилу Старицьку-Черняхівську, яка найбільше заходилася коло влаштовання цих вечерів, замкнути в тюрму. Її назвала большевицька преса „старою ведьмою", котру треба вбити. І вечері припинилися. І тепер на Україні на всіх язиках всьо мовчить.

Але не мовчить народ. Він робить повстання. Його не відстрашать ні чека, ні „комсомоли", ні жадні „ісполкоми". Він став справжнім українським народом. **Большевицький уряд робить все можливе, щоб спинити українізацію, але вона все таки поширюється завдяки українському селянинови.** Щоб від його купити муки або сала, треба до його говорити по українськи. **Щоб прийти на село треба вміти по українськи, бо на російську мову бють.** І отсе й єсть той реальний ґрунт, на якому збувається українізація. Тому то в Київі, де нині на 300.000 мешканців єсть 200.000 Жидів, всеж таки скрізь чується українська мова. **Хочеш їсти, так балакай по українськи.** Так само і в церкві. **Батюшків, які не хочуть правити українського богослуження і говорити проповідий по українськи народ гонить з села.** Таких вигнаних єсть цілі сотки. І колиб ми нині мали 1000 молодих попів-Українців, то всі вони дістали добрі приходи на Україні.

З тим бажанням української церкви погодився вже й патріярх Тихон. Він прислав грамоту, в якій дає згоду на автокефальну українську церкву з окремим синодом, застерігаючи собі тільки патріярже благословення.

Та проти самостійности української церкви іде епископат. І тому народ і духовенство на Україні веде тепер боротьбу з епископатом. В місяці червні відбувся в Софійськім Соборі духовний зїзд, на який прибуло 3200 представників з усьої України і сподівати треба, що незабаром буде вибраний український епископат і автокефальність церкви станеться довершеним ділом.

Так виглядає українізація України. Коли вона і збувається, не завдяки большевикам, а як раз проти їх волі, дякуючи стихійній силі розбудженого з віякового сну українського народу. Це і єсть тая одинока потіха, яку шле Україна своїм братам на еміґрації.

Vorax.

УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО СОЮЗА НАЦІЙ.

(Від власного кореспондента).

Як відомо, побіч Союза Націй (Societe des Nations), утвореного версайським мировим договором, істнує також міжнародня **громадянська** організація під подібною назвою. Ся організація називається „Міжнародня Спілка Товариств Союза Націй". („Union Internationale des Associationspour la Societe des Nations"). Як видно з самої назви складається вона з „Товариств Союза Націй", які зорганізувалися і працюють в окремих державах.

Початок сеї організації треба віднести до 1914 р. Тоді в деяких краях Західної Европи почато закладати організації, які мирили би ідею Союза Націй. Коли ся ідея знайшла вислів (хоч дуже викривлений) у Союзі Націй, уворенім державами антанти, згадані громадські організації не розвязалися, а рішили далі вести свою діяльність, щоб поширювати й поглибляти ідею зближення народів.

Підставо юорганізації є „Товариство Союза Націй" в окремих державах (прим. Англійське Товариство Союза Націй і т. п.), а всі сі товариства творять „міжнародню Спілку Товариств Союза Націй".

Українці, як наслідком воєнних подій опинилися поза границями рідного краю, залюжили також „Українське Товариство Союза Націй" („Association Ukrainienne pour la Societe des Nations"). Тепер осідком його є Відень, а головою відомий український діяч **Сергій Шелухін**, який був міністром Української Народної Республики за Центральної Ради, потім членом сенату за гетьмана Скоропадського і в кінці членом Делеґації на Мирову конференцію за Директорії.

„Українське Товариство Союза Народів" ще звернулося до „Міжнародньої Спілки Товариств Союза Народів", щоб його принято в члени Спілки.

Сю справу розглядала „Генеральна Рада Міжнародньої Спілки Союза Народів", яка в днях 16—16. падолиста засідала в Відні. На однім з засідань Ради явилася делеґація Українського Товариства, щоб підперти справу приняття Товариства до Міжнародньої Спілки. Делеґатами Українського Товариства були: голова товариства Шелухін і заступники голови Павло Чижевський та ґенерал Окопенко. Делеґація предоложила Раді записку і 5 старих ґеоґрафічних карт України з 16-го віку; записку роздано також членам Ради.

В записці представлено коротко історію України, звертаючи головно увагу на те, що Україна здавна мала свою державу, а втративши її, знов боролася за неї, так українська державна свідомість ніколи не вривалася. Далі вказано, що Переяславський договір України з Московщиною був договором двох самостійних держав, договором, яким Україна зовсім не зрікалася своєї державної самостійности, тільки заключила персональну унію (через особу царя) з Московщиною. Коли-ж царя не стало, то й відпав той звязок, який правно лучив Україну з Московщиною.

На самім засіданню Ради бажанне Українського Товариства про приняття в члени Міжнародньої Спілки представив Чижевський (13. падолиста). Се бажанне зустріло в цілій Раді прихильність, тільки представники двох московських товариств (Москалі не могучи погодитися, заложили аж два Товариства Союза Націй) виступили проти приняття Українського Товариства. Та на їх становище Рада не звернула уваги і на засіданню 15. падолиста одноголосно рішила предложити загальним зборам Міжнародньої Спілки Товариств Союза Націй приняти Українське Товариство в члени Міжнародньої Спілки. Після оголошення сього рішення промовив на Раді від Українського Товариства Окопенко, дякуючи за прихильне рішенне.

Загальні Збори Міжнародньої Спілки Товариств Союза Націй мають відбутися підчас великодних свят 1922 р. в Празі.

Ось-так Українці, маючи скрізь проти себе ворогів, пробивають собі шлях до широкого світа, знакомлячи його з українською справою. Колись і сього зерна буде жниво.

Прага, 7. падолиста 1921.

Др. Михайло Лозинський.

WILKES BARRE, PA.

ВЕЛИКЕ ВСЕНАРОДНЕ ВІЧЕ

відбудеться

В НЕДІЛЮ, 11-го ГРУДНЯ Б. Р.,

в церковній гали св. Петра і Павла при улици corner N. River and Chestnut St. точно о годині 11.30 перед полуднем.

Буде промовляти Др. Л. Мишута.

Просяться всіх Українців з доокола личних місцевостий прибути на віче.

83,84,86 КОМІТЕТ

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ.

Від 1-го до 15-го грудня с. р. Книгарня Українського Народного Союза в Ню Йорку дає

25%

(4-ту часть з ціни) опусту на всіх книжках власного („Свободи") накладу.

Користайте з нагоди!

Замовлення і гроші слати на адресу:

UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING,
30 East 7th Street, New York, N. Y.

ВЕЛИКИЙ ВИБІР РІЗДВЯНИХ КАРТОК.

Спішіться з Жеданнями Різдвяних Свят своїм рідним і знакомим, бо Свята вже близько. Маємо на складі гарні емаліовані картки, з золотими витисками, швайцарського виробу. Ціна за штуку 5 центів. Пишіть на адресу:

SVOBODA,
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

БАЛТИЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ЛІНІЯ

ВПРОСТ БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ З НЮ ЙОРКУ ДО:

ГАМБУРГ ..... 3 класа $100.50
ДАНЦІГ ..... „ „ „ ..... $106.50 } І 05 податок
ЛІБАВИ ..... „ „ „ $110.00

ЗНАМЕНИТІ КОРАБЛІ-ДВОШРУБОВЦІ ВІДПЛИВАЮТЬ

„ЛІТУЕНІЯ" - - - - - 21. ГРУДНЯ

„ЛАТВІЯ" - - - - - 4. СІЧНЯ

Також нові нові рядки між Лібав — Данціг — Галіфакс, Канада.

Зарезервуйте місце у наших уповажнених аґентів у вашому місті, або BALTIC AM. «. AN LIVE, INC., Ґ.ч.Т. Pass. Agents, 9 Broadway, New York City.

ХТО І ЯК МОЖЕ СТВОРИТИ УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВУ.

(Спеціяльна кореспонденція „Свободи").

(Теорія Липинського),

Надзвичайно цікава поява в велико-українській політиці се напрямне нової монархістичної теорії (науки). Ми вже подали раз в „Свободі" зміст монархістичної відозви хліборобів-державників. Тепер подаємо зміст основання теорії тої великоукраїнської партії. Написав її відомий історик Вячеслав Липинський у своїм великім листі до хліборобів, який зміст тої праці такий:

I.

Неможливо — пише Липинський — знайти соціяльний закон, який без нашого внутрішного зусилля зробивби нас нацією. Хто говорить, що є такі „наукові закони розвитку", той прикриває словесним обманством свою власну нікчемність, труслившість і нездарність. Тільки тоді станемо нацією й сотворимо державу, коли в нас буде внутрішне хотіння, досягти сього. Усвідомити нам це хотіння це перший обовязок тих споміж нас, що володіють пером. Мірилом вартости писаних у тім напрямі творів не є ні „оригінальність", ні „обективність", ні „науковість", ні „льогічність" — тільки здатність підіймати живих людей до творчого, зорганізованого діла.

Для доказу правдивости всякої науки (теорії) більше варта одно добровільно віддане за неї людське життя, ніж сотні „наукових" книг. Але щоби люде віддавали життя за якусь справу, мусить вона бути для них усвідомлена, мусить захоплювати їх образом, який викликає в їх душі і який відповідає їх хотінню.

Се повинні зробити інтелігенти-письменники — чесно й без брехні, зробити для тих кляс (частин) народа, з якої кождий з них вийшов. Тимчасом ріжні наші політики, що вийшли зі стану священичого, міщанського або панського (на Великій Україні), пишуть неправду, що вони так політично думають, як малоземельні й безземельні селяне. І на селянській біді роблять таким чином особисту політичну карієру (бізнес). Пророками соціялістичного комуністичного руху стають брехливо сини священиків і міщан — здеклясовані, позбавлені громадського інстинкту. Вони не обєднують робітничої кляси, тільки розбивають її на ріжні партії, аби стати провідниками тих партій. Колиж неграмотного жовніра, який принесе з патрулі брехливу вістку, карають смертю, — то яка кара повинна бути грамотним інтелігентам, які для особистих інтересів брехливо „освідомляють" свій нарід?!

Творчу роботу в часах зневіри й упадку свідомої волі можна вести тільки в напрямі відродження старої віри, старих образів новими способами. Дійсно переконати противника можна тільки ділом, силою, а не словом. Католицьку церкву спасали в часах упадку не учені, а організатори, ті міщо зорганізовані монаші закони, що своїм завзятєм відродили чернечу мораль. Таксамо православну церкву відродили в 17. столїтю аскетичні монаси й зорганізовані Братства. Таксамо робітничий соціялізм намагає спасти себе „від усякої наволочі з інтелігентних політиків", як кажуть синдикалісти — спасти при помочі робітничих синдикатів (орґанізацій) своєї кляси. Таксамо й український національний рух не спасе себе словесними соціяльними теоріями, бо на це треба морального відродження й боротьби груп, організацій, які зможуть і схочуть творити Українську Націю. Діло в тім, щоби творити нові розумні форми таких організацій, які обєднаїлиб нас.

У свідомити хотіння своєї ґрупи може гідно тільки той письменник, що має велику любов до своєї громади і що до виконує своє письменницьке завдання не для своєї користи. Як він се зробить, залежить від його інтуїції (здібности), не від його вчености. За те від учености, від правильного спостереження фактів життя і від здатности робити з них розумні висновки — залежить те, чи якась громада здійснить своє хотіння. Науковість якоїсь вірши мало або й зовсім не допомагає до її здійснення. Натомість громада, яка не має розумних і наукових способів орґанізації й тактики (поведення) — не здійснить своїх плянів. Тільки розумна орґанізація хотіння дає побіду. Пропаща та громада, що хоче боротися, а не може витворити розумної, моральної й здисциплінованої орґанізації. Словом — треба хотіти осягнути свою мету й треба вміти виконати це орґанізованим способом.

II.

Як християне хочуть царства небесного, так Українці хочуть української держави.

Кождий нарід росте й розвивається, але тільки доти, доки в нім ростуть обєднуючі і орґанізуючі вартости. Інакше розкладається й гине — перестає істнувати.

Хтож і як творить в народі ті вартости? Бо не народна маса, не її характер, не її мова, не її окрема теоретична творить нарід-націю, тільки націю творить якась активна (діяльна) ґрупа людей, що веде перед у розвитку обєднуючих, орґанізуючих націю вартостей. Така ґрупа людей кермує нацією, витворює культурні, моральні й політичні вартости, якими ціла нація живе й держиться.

Хтож вони — ці „Божі Люде" нації? які їх прикмети? які їх способи?

Та ґрупа людей називається національна аристократія, то значить найлучші люде, орґанізатори нації, ті, котрі її обєднують і правлять нею. Аристократія може бути родова (як пр. ґербова шляхта), або „безродна" (як пр. теперішні большевицькі орґанізатори). Рішає тут факт, що ці люде стоять в дану хвилю на чолі нації, що вона визнає їх провід і під їх проводом живе. Значить — ті люде в дану хвилю „найлучші" тому, що вибилися на верх, взяли провід у свої руки, як у Росії „соннаркоми" (коли вони забезпечать дальший розвиток російської нації).

Одночасно з працею орґанізаційною, обєднуючою йде в життю кождої нації праця руйнуюча, розєднуюча, яка в певні історичні хвилі вибухає з найбільшою силою. Сю руйнуючу працю викликають самолюбні інтереси ґруп, партій і одиниць. І коли ті самолюбні інтереси ґруп і одиниць такі розбіжні й сильні, що не дають ні одній з ґруп обєднати націю, тоб-то стати національною аристократією, — наступає занепад нації, часом її повна руїна й смерть.

Боротьба тих двох сил — обєднуючої й розєднуючої — заповнює історії всіх націй. Перемога одної або другої сили рішає скрізь і все про долю нації.

А які причини викликують ті самолюбні інтереси в нутрі нації?

Возьмім за приклад „золотий вік" французького феодального лицарства (шляхти): Під охороною меча того лицарства і його замків селянство орало землю, міщанство займалося торговлею й промислом, духовенство по монастирях освітою й культурою нації. Нація розвивала свої технічні засоби до оборони перед сусідами й до боротьби з природою, росла її військова, державна й господарська сила. Рівночасно меншала внутрішна сила феодальної аристократії: збогачення знищило її первісну воїновничість і невибагливість, розвинуло в ній нахил любов до своєї громади і що до лінії, неробства й мягкотілость. Крім того політична орґанізація тої аристократії, вироблена давніше (при нищій техніці війни і праці) вже не вистарчає для оланування вищої техніки. Таким чином дальше панування тої аристократії стає неможливим. Зовнішні прояви її сили й влади стають гріхами в очах новонароджених суспільних ґруп, що окріпли під старою владою. Ті ґрупи починають боротьбу за владу. Стара аристократія вже нездатна до влади, нова ще нездатна (бо не має практики правління). В такі хвилі настає загроза самому істнованню нації. Се часи руїни.

У тих щасливих націй, як у Французів, де переміг клич обєднуючий, аристократичний, та боротьба скінчилася так, що стара аристократія пожертвувала свої „права" (привілеї) і признала над собою владу єдиного, абсолютного монарха, якого визнала й піддержала також нова аристократія, чиновницька (урядничa). Монарх вполітив, особив маєстат нації й держави, а стара аристократія, зливаючися з новою, передала їй свою практику і традицію правління, свою стару культуру й орґанізаторський змисл.

Инші нації, в яких перемір інтерес самолюбства ґруп і руїнницький нахил, заплатили за це упадком й утратою своєї державности, як от нація українська, польська й и.

Ся історія переходу влади в инші руки повторилася: під абсолютними монархами народсло й скріпилося у Франції міщанство. Появилася маса безробітної інтеліґенції. Прийшла нова кріза — Велика Революція.

Словом — під кождою на свій час доброю владою національної аристократії господарський розвиток все перостає розвиток політичних орґанізаційних форм аристократії і тому мусять наступити зміни.

Се й єсть та вічна причина боротьби в нутрі нації.

III.

Якіж матеріяльні і моральні прикмети мусить мати національна аристократія, щоби її не змела якась чужа аристократія?

Та своя національна аристократія: 1) мусить мати передовсім матеріяльну (господарську) силу більшу, ніж яка небудь инша ґрупа нації, 2) мусить мати моральний авторитет (повагу) в очах цілої нації.

Без цих двох основних прикмет нема й не може бути національної аристократії, без неї не може мати нація провідників-орґанізаторів у своїй боротьбі за істнування, а без них нема нації, нема й держави.

Звідки черпає національна аристократія свою силу?

Перше — зі свого таємного хотіння. Тут стаємо перед чимсь непоясненим. Чому у одних людей є воля до громадянської праці й орґанізації, до проводу й звязаного з ним ризика, до влади, — а другі бажають тільки особистого спокою, бажають тільки того аби инші ними добре правили? Відповіди на се нема, „чесні та спокійні" люде — ніколи не творять аристократії й держави. На се треба хотіння, волі до проводу.

Але самого хотіння за мало. На се треба ще володіти матеріяльною силою й технічними собами господарської продукції: в сих часах землею, фабриками, машинами. Без такої аристократії ніякий народ не стане нацією, тільки лишиться по віки балакаючим на иншій мові племенем. Таке племя не сотворить держави, коли його провідниками будуть тільки люде, що володіють пером, хочби вони були найзавзятці „самостійники". Доки власної держави не захочуть своїм жертвами творить ті, що посідають землю, фабрики і збрую, — доти всяке самостійництво буде тільки словесною політичною спекуляцією — ґазетним гаслом.

Російська большевицька аристократія може удержатись при владі тільки тоді, коли весь світ знищить у себе свою рільничу, промислову і військову техніку, тоб-то дійде до такого стану, при якому зможуть ним, як і в Росії правити хоробрі і войовничі черноармейці.

Сучасний державно-політичний стан на нашій Україні трохи нагадує часи народження феодалізму в Східній Европі. Наші повстанчі отамани, як тодішні войовники-лицарі з часів упадку останніх державних слідів старої Римської Імперії, мають підлеглі їхньому мечу округи і ведуть постійну війну як з чужоземцями так і самі поміж собою. І коли-б весь цивілізований світ міг повернути свій технічний та економічний розвиток назад до часів феодалізму, то ми малиб дані, що наші повстанчі отамани зорганізують нас в націю. В постійній боротьбі між собою вони мабуть в кінці натрафиб на одного найздатнійшого і найсильнішого, цей підчинивши собі всю решту, став „першим серед рівних". Монархом і його династія-сімя своєю традиційною, династичною упертою і розумною політикою моглаб зібрати до купи всі українські землі. Але коли весь цивілізований світ не зробить у себе свою рільничу, промислову і військову техніку, тоб-то дійде до такого стану, при якому зможуть ним, як і в Росії правити хоробрі і войовничі черноармейці.

Сучасний державно-політичний стан на нашій Україні трохи нагадує часи народження феодалізму в Східній Европі. Наші повстанчі отамани, як тодішні войовники-лицарі з часів упадку останніх державних слідів старої Римської Імперії, мають підлеглі їхньому мечу округи і ведуть постійну війну як з чужоземцями так і самі поміж собою. І коли-б весь цивілізований світ міг повернути свій технічний та економічний розвиток назад до часів феодалізму, то ми малиб дані, що наші повстанчі отамани зорганізують нас в націю. В постійній боротьбі між собою вони мабуть в кінці натрафиб спитав Токаренко. „Чи я вже такий непотріб, що не здужаю нічим вигодити тобі?"

„Ти в службі. Маєш орудку до Ізмаїла. Я забарюся при батькови. Заки його видобудемо, промине богато часу. Потому завезу його домів, щоби ділятя висипати над ним могилу. До того часу не зможу провести тебе назад. Ти мусів би з острова поїхати цілком на той бік аж до мене. Але і після того, як справлюся з батьком, не проведу тебе назад через багно. Воно мені вже так остогидло, що ремесло провідника зовсім залишу. Їзда з тілом батька буде послідна моя подорож через того болотяне пекло. Ти мусів би до Ізмаїла окружати Катлабух. Забаришся, а тебе там вижидають.

„Поки що старшині вистане, як буде знати, що я вертаю, що всьо зорудував, та що справа, в якій їздив, стоїть добре. Таку вість може занести до Ізмаїла будьхто. Я таки поїду з тобою".

„Добре. До Ізмаїла поїде з вістию від тебе оден з тих козаків, що прийшли помагати мені.

Іван кунув в одній хаті рибацькій довгого бовта з якорем і сильного аркана. Башманова посадили на коня. Щоби не треба було дуже пильнувати його, звязали йому руки на спині, ноги під черевом коня. Всі рушили в сторону багна. Попереду їхав Іван, позад нього Башманов. За ним Токаренко і Тимко. За всіма ступали Турки, всі козаки і хто жив в осели. Перші чотири віхали гусаком в багно на укриту під річкою греблю. Козаки, Турки і народ некрасівський лишилися, очивидно, на березі.

На острові Іван розпутав Башманова, стягнув з коня і дав у руки бовт. Оперізав його одним кінцем аркана і, держачи другий кінець в руках, казав лізти в багно в сім місци, в котрім, як показав Токаренко, ще старий Кравчук, коли поострілений зсунувся з коня.

„Не бійся!" крикнув Іван до Башманова. „Як поховзнешся, або станеш поринати, витягну тебе. На се й взяв тебе на аркан. Доки не видобуду батька, життя тоє дороге, й ціни у мене не має".

(Конець буде).

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

НА РІЗДВО ДО КРАЮ

ПОСПІШНИМИ КОРАБЛЯМИ МОЖЕТЕ ВІДІХАТИ ЧЕРЕЗ СТАРЕ І ПРАВДИВЕ ЗАСТУПИЦТВО ВСІХ КОРАБЕЛЬНИХ ЛІНІЙ:

ЕДВАРДА ПРОКОЦИМЕРА І СИНІВ.

ГРОШІ ВИПЛАЧУЄМО В ДОЛЯРАХ В ГАЛИЧИНІ ПІД ПОВНОЮ ҐВАРАНЦІЄЮ.

ПАШПОРТИ ВИРОБЛЯЄМО БЕЗПЛАТНО. — ПОЛАГОДЖУЄМО СУДОВІ І НОТАРІЯЛЬНІ СПРАВИ.

„Українське Бюро" під зарядом Добр. М. ШУСТАКЕВИЧА.

Edward Prokocimer & Sons

203 Springfield Ave., Newark, N. J.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. „Вільні Козаки", від. 316, повідомляє, що річний мітінґ відбудеться о 7-мій годині вечером в четвер, 8. грудня, в гали Просвітного Кружка під ч. 307 Ремінґтон стр. На порядку нарад є дуже важні справи і вибір нового уряду. Кождий член мусить вирівнати свої довги, бо инакше буде суспендований. Невнившійся член заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. — Д. Братусь, предс.; В. Гуринський, секр.

БОФАЛО, Н. Й. Бр. св. Николая, від. 127, повідомляє, що річний мітінґ відбудеться о годині 1.30 пополудни в неділю, 16. грудня, в гали парохіяльній під ч. 308 Фімор Авє. На порядку нарад звіт урядників і вибір нового уряду. Довгуючі члени мають вирівнати свої довги. Невнившійся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — Ю. Давидко, предс.; Е. Тимкович, секр.

ВЕСТ ГАМОНД, ІЛЛ. Тов. ім. Івана Франка, від. 80, повідомляє, що річний мітінґ відбудеться о годині 3.30 пополудни в неділю, 11. грудня, в гали під ч. 101 ул. 155. Будеться вибирати новий уряд, тому кождий член повинен явитись. Невнившійся член заплатить кару 25 цнт., а урядник 50 цнт. — Т. Дутчак, предс.; Т. Грицюк, секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Отсим повідомляється членів братства св. Петра і Павла, від. 245, що звичайний мітінґ відбудеться 11. грудня, о годині 6-тій вечером. Всі члени мають явитись і вирішити всі свої довги, щоби конституцийна комісія могла здати докладний звіт на річнім мітінґу, який відбудеться в неділю, 18. грудня, о 2-гій годині пополудни. Згідно з ухвалою минувшого мітінґу котрий член не явиться на річний мітінґ, заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00, бо будуть робитися надто важні справи, як вибір нового уряду й инші, тож усі члени мусять бути присутні. — М. Скоропад, предс.; В. Гасій, секр.

ТОЛЇДО, О. Бр. св. Николая, від. 167, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 11. грудня, точно о 2-гій годині пополудни, під числом 527 Гудсон стр. На тім мітінґу обовязані явитися всі члени, бо буде цілорічне справоздание і вибір нового уряду. Будеться приймати нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Довгуючі члени мусять вирівнати свої залегласти, бо в противнім разі будуть виключені з братства і з У. Н. Союза. Котрий член не прийде на той мітінґ, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — А. Їж, предс.; О. Невойда, секр.

НЮ ЙОРК. Тов. „Вільна Україна", від. 116, подає до відома, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 11 грудня, о годині 2-гій пополудни, в Лайсіюм Гол, ч. 16 Мейн стр. На порядку нарад звіт секретаря і касієра. Буде вибір нового уряду. Невнившійся член заплатить кару, яку приписує статут. Нових членів будеться приймати без вступного до товариства, а до У. Н. Союза після статута. — С. Лемішка, предс.; Т. Каськів, секр.

НЮ БРІТЕН, КОНН. Бр. св. Петра і Павла, від. 254, подає до відома, що мітінґ відбудеться 16. грудня. Котрий член на тім мітінґу не явиться, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. Наше братство буде приймати нових членів і членів без вступного до У. Н. Союза після статута. Довгуючі члени місцеві і позамісцеві мають вирівнати свої залегласти, бо в противнім разі будуть виключені з братства і з У. Н. Союза. Котрий член не прийде на той мітінґ, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — А. Їж, предс.; О. Невойда, секр.

ЛИСТИ ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

(Лист із Золочівщини, писаний 18-го вересня б. р., до одного Українця в Амстердамі, Н. Й.).

Тепер ми вже трохи спокійні, бо через ту прокляту війну минувшого року ми ще в тім часі нічого не були посіяли, бо все на форшпани забирали. А того року ми вже повозили і озимину посаживали. Но одно єсть біда, що ті прокляті Ляхи на того бідного хлопа великі податки понакладали. Вторік то ще но брали пбдаток за землю, а того року вже тут наложили податки на кури, на гуси, на качки, на корови, на коні, на вози, на плуги, на борони, а крім того забирають, що лише дасться. Але маємо в Бозі надію, що може Господь милосерний змилується над нами і всьо переміниться на добре. Бо брат ходив кілька разів до Золочева і відбувавсь великі віча, на котрих говорять, що наші брати з Америки богато нам помагають у визволенню нашої рідної-землі. А наша Ганя ходила на Сікновенію до монастиря (в Підгірцях) на відпуст, то казала, що як священик мав проповідь, то казав, що в 1923 році, а може й скорше, прийде Україна. І таксамо ми видимо самі, що щось буде, бо Ляхи шаліють, а ті марки то цілком упадають. Що перше за тисячу купив, то тепер треба дати 10 тисяч. Ті марки (ми їх називаємо „гусаки") єсть білі і сині. Тут вже тих білих ніхто не хоче брати, бо єсть богато сфальшованих, і вже не йдуть.

Не забувайте за нас і за нашу Україну, бо ми тут віримо, що вона прийде, а Ви помагайте, як можете, і дай Боже милосердний зобачитися на нашій рідній і вольній від Ляхів землі!

НА УКРАЇНУ

Зимові знижені ціни вже увійшли.

Прямі получення до всіх портів України. Добрий харч і подостатком. Осібні кімнати. Обширні місця на деку. Всякі вигоди новітних кораблів.

RED STAR LINE

Корабелі відходають кождого тижня.

З Нью Йорк до Плимавт, Шербоґр і Антвер:

Lapland ..... Jan. 7
Kroonland ..... Jan. 17
Zeeland ..... Dec. 24
Finland ..... Dec. 31

З Нью Йорку до Гамбурґу, Лібави і Данціґ:

Samland (зиз 3-та кляса) ..... Jan. 14

AMERICAN LINE

З Нью Йорку до Шербоґр, Гамбурґу і Данціґ:

Manchuria ..... Dec. 29
Mongolia ..... Jan. 12

З Нью Йорку до Гамбурґ і Данціґ:

Minnekahda ..... Dec. 10

Всіми дорогами до Польщі.

WHITE STAR LINE

З Нью Йорку до Шербоґр і Саутемптон:

Olympic ..... Dec. 10 1 P.M.
Adriatic ..... Dec. 28

INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE CO.,

власник 120 кораблів—поємность 1,300,000 тон.

9 Broadway, New York City або місцевих аґентів.

ВЕЛИЧАВИЙ БАЗАР

якого ніхто еще не бачив

в WATERVLIET, N. Y.

на сплату довгів церкви св. О. Николая від пятниці, 2-го грудня до неділі 11. грудня, що вечер від 7 до 12 годин.

Українці доколичні! Прийдіть усі. Бачити-мете чудові річи; почуєте рідну пісню. Кождий виграє прекрасний фант. Вступ усім вільний. КОМІТЕТ.

79-87

НЕ ВБЮ ЙОГО!

Оповіданнє з життя задунайських Запорожців.

В. БУДЗИНОВСЬКИЙ.

(Продовженнє) (7)

„Щоби довго не балакати", перебив Токаренко, „скажу тобі таке: Мені й так дорога до Ізмаїла. Піду з тобою, але не звязаний і не перед тобою ані між твоїми башибожуками. Піду за вами. Однак мусиш взяти мене з собою Башманова. Очивидно звязаного, щоби не втік".

На улици затупотіли коні. Зза хати по однім і другім боці виринули козаки... Було їх шість. Самий з ними був Іван Кравчук. За козаками стали збігатися всі баби і діти оселі. Зміркували, що буде щось цікаве. Башманов, побачивши Івана, котрого знав дуже добре, поблід. Стрибнув в бік, щоби дібратися до коня, що стояв біля уґла хати. Але Іван вже був коло него. Скочив з коня, вхопив за плече і гепнув ним об землю, так що заморочив його. Турки, бачучи, що з козаками не дадуть собі ради, відступили на бік, стовпилися і цікаві, як все те скінчиться, дреспокійно дивилися на се, що перед ними діеся.

„Хто ти?" крикнув онбаші. „Що від него хочеш?"

„Він убив мого брата й батька. Не вторкайтеся в не своє діло. Він мій!"

„Як се правда, що ти кажеш як ти того не виміркував, лише бачив на власні очі, або маєш доочних свідків, то покаране його баша. Не твоє діло судити його. Як ти бачив, то будеш за свідка".

„За свідка? Я маю досить свідків... Баша покаране? Ще зажи зайде до баші, втече. Ти сам випустиш його. Як я припиману його, щоби не втік, то чу кару баша присудить йому? Пару буків. А хоч би й каторга. Я сам знаю неодного, що був на каторзі, а тепер вільний як птах у воздусі. Знаю й такого каторжника, що як утікав, то вкрав і взяв з собою цілу каторгу".

„Спасай мене, заступись за мене!" благав Башманов Турка. „Він вбє мене".

„Слухай, чоловіче!" промовив Турок. „Не гадай, що я його приятель. Мені однаково, хто з вас обох піде на каторгу, чи повисне. Оден такий же джаур, як другий. Але карати тебе я не маю права, судія уставлений падишахом. Ти, очивидно, хочеш вбити його. Як довго я тут, сього не буде, хоч би між моїми і твоїми людьми мало прийти до кровавої розправи. Не лишу його в твоїх руках. Возьму його до Ізмаїла. Як боїшся, що по дорозі втече, то іди з нами. Нехай, про мене, пильнують його твої люде".

„Я вже сказав, що ні буки нікаторга не будуть такою каторою, яку він заслужив собі".

„Якщо ти покуту вигадав для него? Яку кару?

„Побачиш. Лиш дай його в мої руки. Кажу, що не вбю його. Шкіри не здерлю з него, язика не виріжу, очий не вилуплю. І не вдару. Не я його судитиму. Пущу на волю. Нехай його судить Все вишній... Але передом нехай видобуде з багна мого батька, щоби я міг йому справити християнський похорон".

Іван звернувся до Башманова. „Тепер, товариню, поїдешнами на остров на млаковиню. Щоби дістати тіло батька сам буду пильнувати, щоби з тебе чорт заскоро не вирвав твоєї поганої душі".

„А потому пустиш його? спитав Турок.

„Пущу. Пущу на суд божий. Як не вірщ, то возьми з собою всіх твоїх башибожуків і їдь з нами аж на остров. Моїх козаків ти не бійся. Вони лишаться тут. З собою возьму лише його і Тимка".

„Я не дурний" відповів Турок. В того багно лізе хиба божевільний, такий як ви всі".

„Тобі, козаче", звернувсь Іван до Токаренка, „Тимко вже непотрібний. Відси до Ізмаїла заїдеш сам без провідника. Тимка лиш имені до помочи".

„Мене возьмеш з собою?"

ШИФКАРТИ ПОТАНІЛИ О 25 ДОЛЯРІВ.

СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ

ПАШПОРТИ

КАРТИ КОРАБЕЛЬНІ

ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ

РОДИМЦІ! Заки віднесетесь до фірм, котрі іменуються Українцями тільки длятого, що мабуть родилися на Україні, або до таких, що заборгато обіцюють, удайтесь усто або письмено до знаної Вам від літ ПРАВДИВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ НОТАРІЯЛЬНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ, яка находиться у власнім будинку і полагоджує висші згадані справи найтаньше, найскорше і під повною ґваранцією.

T. J. HRYCEY & CO., 329 S. 4TH ST., PHILADELPHIA, PA

ДАРОМ ТЕРПЛЯЧИМ ПРОПУКЛИНУ

5000 ТЕРПЛЯЧИХ ОДЕРЖИТЬ PIAPAO ДАРОМ НА ПРОБУ.

НЕ КОНЕЧНО ОБТЯЖУВАТИ СВОЄ ЖИТЄ НЕВИГІДНИМ ПОЯСОМ РУПТУРНИМ.

Таку благородну оферту зробив сам винахідник тої чудової методи, ділаючої через день і ніч, щоби скріпити утомлені м'язи, аби дозволити їм остаточно позбутися свого поясу пілком і то без небезпечних операцій.

Нічого не платить ся.

5000, котрі запишуть, пішле вам Оттоїст Piapao без нічого, ані ніякого зобов'язання.

Це просто тому, що хотять ся пізнати ті, котрого ані пояс ніяк не вилікував.

Перестаньте носити пояс.

Так, перестаньте носити пояс, бо се нікчемне й вказкове рішення, що пояс на руптуру є лише часовою ціллю або безцільною перемогою перед розвалаючим ся нутром, бо пояс спинює рухи кровіобіг, підриває лише терплячого здоровє. Що дня довше носити пояс на руптуру. Тут є добре средство, котре можете випробувати для власного відновлення і то цілком даром.

Уміньте ся в особливій ціли.

Перше: Першою і найголовнійшою цілию Piapao-Pads є, раз приложене можно прилягають до ослаблених місцій, придержують їх так званий Piapao, який має прикнету стягнути і котрий з тим дуже зі складнішими і тяжшими лапками діє на приспішене кружеля крови, підсилує в сей спосіб м'язи і приводить їх до правильного стану, сили і спроможности. Тої доперва, а не скорше, можна надіяти ся уступлення руптури. Друге: Мацнуй стану, прилягаючу, щоби запобігати зсуванню ся чевепа. Piapao-Pads справдають важкими чинками в удержуванню руптури, котрої поясе ся є в стані удержати. Сотки людий старих і молодих являли ся перед градиками ушакінгу по відновлене приняти, приспітнено, що Piapao-Pads значили їх руптуру відхилено — декотрі з тих руптур були в дуже гнійних станах і дуже старі.

Задаю діяльність в день і в ночи.

Важною прикметою лічення Piapao-Pads є, що тривке розмірно лише короткий час до осягнення успіху. А то з сеї причини, що діяльність безперервне через 24-години на добу отже через день і ніч.

Нема недостатности, жадної пекучости і жадного болю. Кождої хвилі, коли спите або працюєте, це знаменито средство не лише важне в м'язі ноже житє і силу, якої то сили потреба там м'язям черевним, аби удержати внутренности в нутрі черева без штучної вспішної підпори.

Piapao-Pads оправдане.

Правда, на яких Piapao-Pads діяльність, можуть бути легко зрозумілі, коли підіщете на повисшу інструкцію і коли перечитаєте слідуюче поясненє:

Piapao-Pad є зробленій з сильного гнучкого матеріялу „Е", котре має при кнопу подавати се до рупти тіла і цілковита вигода в поміщю. Внутрішна форма сперова є лишка, подібно як пластер, котрий різниться ним від пластер, що заповіряє, аби товщине „В" зсувало ся з місця „А" се є побільшений конець, котрий прилягає до ослаблених місцій і котрий запобігає зсуванню ся Piapao-Pad.

„В" є товщине формовано в сей спосіб аби заминкою отвір руптури, запобігаючи висуванню ся внутренностий з черева. В товщина знаходить ся збірник, в збірнику наповнений є ліком мяйне цілющими прикметами стягаючими. З хвилею, коли він отріває ся через тепло тіла, стає м'ягчию і витікає тоді з отвору означеного буквою „С" і поміщує ся через державні отвори в ніко, щоби скріпити м'язи і стягнути отвір рупти турсвай. „В" се є долний конець Piapao-Pad, котрий прилягає до бедрової кости, а бедрова кість, твердою твердою частию чоловіка, дозволяє Piapao-Pad-ови на центру точки спертя

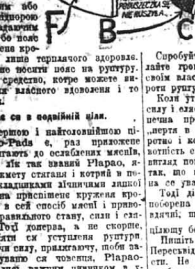
PATENTOVÁ ČETNÍKA 1909
CS.
PIAPAO PAD JEST SOBOU
PIAPAO PAD NO POD
PIAPAO PAD JEST
PIAPAO PAD JEST
PIAPAO PAD
PIAPAO PAD
PIAPAO PAD